

علائم مسمومیت ممکن است بیمار
دچار موارد زیر شود:

- سوزش و درد دهان و گلو
- درد قفسه سینه یا شکم
- مشکل در بلع
- افزایش ترشحات دهان و آبریزش
- استفراغ، گاهی همراه خون
- گرفتگی صدا
- سرفه و تنگی نفس
- خس خس یا صدای غیرطبیعی
تنفس

- کاهش سطح هوشیاری در
مسمومیت‌های شدید نبودن
سوختگی در دهان، آسیب مری را
به‌طور کامل رد نمی‌کند.

مواد خورنده کدام‌اند؟

برخی مواد شوینده و صنعتی می‌توانند باعث
سوختگی و آسیب شدید دهان، حلق، مری،
معده و راه‌های هوایی شوند.

مواد شایع عبارت‌اند از:

- اسیدها مانند جرم‌گیرها و برخی مواد
ضدزنگ
- قلیاها مانند سود سوزآور و برخی
لوله‌بازکن‌ها
- برخی سفیدکننده‌ها و مواد ضدعفونی‌کننده
- مواد شیمیایی صنعتی

شدت آسیب به نوع ماده، غلظت و مقدار
تماس بستگی دارد.

مسمومیت با مواد شوینده و مواد

شیمیایی خورنده

واحد آموزش سلامت

شهریور ۱۴۰۵

منبع اصلی. World Health Organization (WHO).
Volume 1: IMAI District Clinician Manual –
Poisoning

اقدامات فوری

در صورت تماس پوستی یا چشمی، فرد بای از منبع تماس دور شود و طبق دستور تیم درمان، آلودگی از پوست یا چشم پاک شود.

در صورت بلع ماده خورنده:

هرگز بیمار را را وادار به استفراغ نکنی د.

و شویشتی معده و تلاش برای خنثی کردن ماده با ماده شیمیایی دیگری نباید خودسرانه انجام شود.

به بیمار بی‌هوش یا دارای اختلال بلع، چیزی از راه دهان ندهید.

مراقبت در ICU

بیمار ممکن است نیازمند موارد زیر باشد:

- پایش مداوم علائم حیاتی
- ارزیابی و حفظ راه هوایی
- اکسیژن درمانی و حمایت تنفسی در صورت نیاز
- کنترل درد

- بررسی اختلالات آب و الکترولیت
- بررسی آسیب مری و معده توسط تیم تخصصی
- تصویربرداری یا آندوسکوپی در موارد مناسب
- پایش و درمان عوارضی مانند خونریزی، آسپیراسیون یا سوراخ شدگی

در بیماران مشکوک به آسیب گوارشی، زمان انجام آندوسکوپی بر اساس وضعیت بالینی و نظر تیم درمان تعیین می‌شود؛ راهنمای WHO انجام ارزیابی آندوسکوپی را در بسیاری از موارد، پس از پایدار شدن بیمار، در بازه حدود ۶ تا ۲۴ ساعت مطرح می‌کند.

نقش همراه بیمار

اطلاعات زیر را در اختیار کادر درمان قرار دهید:

- نام دقیق ماده
- نام تجاری محصول، در صورت وجود
- مقدار تقریبی تماس یا بلع
- زمان تماس یا مصرف
- روش تماس: بلع، استنشاق، پوستی یا چشمی
- بسته یا بطری ماده، در صورت امکان

ظرف ماده را بدون به خطر انداختن خودتان همراه بیمار به بیمارستان بیاورید.

پیشگیری از مسمومیت

- مواد شوینده را در ظرف اصلی و دارای برچسب نگهداری کنید.
- هرگز مواد شیمیایی را داخل بطری آب یا بطری نوشیدنی نریزید.
- مواد شوینده را دور از دسترس کودکان قرار دهید.
- مواد مختلف شوینده را با یکدیگر مخلوط نکنید.
- هنگام استفاده از مواد شیمیایی، تهویه مناسب داشته باشید.
- هنگام کار با مواد شیمیایی از وسایل حفاظت فردی مناسب استفاده کنید.

پیام مهم

مواد شوینده را بی‌خطر تصور نکنیم.

در مسمومیت با مواد خورنده، حفظ راه هوایی و مراجعه سریع به مرکز درمانی اهمیت زیادی دارد.